

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

30 жовтня 2024 року

Біла Церква
2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Василенко О.І., д-р філософії.

Юрченко А.І., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., керівник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників. 30 жовтня 2024 р. м. Білоцерківський НАУ 79 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

оптимізувати їхнє використання в спеціальних підрозділах, таких як пошуково-рятувальні роботи та військові операції.

Зважаючи на отримані результати вважаємо перспективним напрямком подальших досліджень впровадження нових та сучасних методик дресирування собак на основі знань фізіології зорового аналізатора та використання даних тварин в службовому собаківництві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Byosiere S. E., Chouinard P. A., Howell T. J., Bennett P. C. What do dogs (*Canis familiaris*) see? A review of vision in dogs and implications for cognition research. *Psychon Bull Rev.* 2018. Vol. 25. No 5. P. 1798–1813. DOI:10.3758/s13423-017-1404-7.
2. Granar M. I., Nilsson B. R., Hamberg-Nyström H. L. Normal color variations of the canine ocular fundus, a retrospective study in Swedish dogs. *Acta Vet Scand.* 2011. Vol. 53. No 1. 13 p. DOI:10.1186/1751-0147-53-13.
3. Mancuso K., Neitz M., Neitz J. An adaptation of the Cambridge Colour Test for use with animals. *Vis Neurosci.* 2006. Vol. 23. No 3-4. P. 695–701. DOI:10.1017/S0952523806233364.
4. Evaluation of a behavioral method for objective vision testing and identification of achromatopsia in dogs / M.M. Garcia et al. *Am J Vet Res.* 2010. Vol. 71. No 1. P. 97–102. DOI:10.2460/ajvr.71.1.97.
5. Miller P. E., Murphy C. J. Vision in dogs. *J Am Vet Med Assoc.* 1995. Vol. 207. No 12. P. 1623–1634.
6. Functional performance of the visual system in dogs and humans: a comparative perspective / A. L. Barber et al. *Comp Cogn Behav Rev.* 2020. Vol. 15. DOI:10.3819/CCBR.2020.150002.
7. High visual acuity revealed in dogs / O. Lind et al. *PLoS One.* 2017. Vol. 12. No 12. e0188557. DOI: 10.1371/journal.pone.0188557.
8. Neitz J., Geist T., Jacobs G.H. Color vision in the dog. *Vis Neurosci.* 1989. Vol. 3. No 2. P. 119–125. DOI:10.1017/s0952523800004430.
9. Siniscalchi M., d'Ingeo S., Fornelli S., Quaranta A. Are dogs red-green colour blind? *R Soc Open Sci.* 2017. Vol. 4. No 11. 170869. DOI:10.1098/rsos.170869.
10. Kasparson A. A., Badridze J., Maximov V. V. Colour cues proved to be more informative for dogs than brightness. *Proc Biol Sci.* 2013. Vol. 280. No 1766. 20131356. DOI:10.1098/rspb.2013.1356.

УДК 636.7.09:616.95.1:619

БАРДИК І.Є., магістрант

Науковий керівник – **СОЛОВЙОВА Л.М.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕННЯ ТОКСОКАРОЗУ ТА ІНШИХ ГЕЛЬМІНТОЗІВ СОБАК

У м. Ладизин за даними Ладизинської МДЛВМ, екстенсивність токсокарозної інвазії становила 17,74 %, трихуриозної – 16,13 %, токсаскарозної – 14,52 %, дипілідіозної – 12,90 %, анкілостомозної та унцинаріозної – 11,29 % у досліджених собак.

Ключові слова: екстенсивність інвазії, гельмінтофауна собак, нематодозна інвазія, діагностичні дослідження, токсокароз-зооноз.

На території Східної Європи, за узагальненими даними, у м'ясоїдних реєструють 165 видів гельмінтів, 24 із них є спільними для тварин і людини. Одним із небезпечних захворювань є токсокароз. Збудник токсокарозу був відкритий Вернером у 1782 р. Пізніше у 1911 р. *F. Fulleborn* висловив припущення про можливість паразитування у людини не характерних для неї видів аскарид з явищами алергічних реакцій. У 1952 р. *P. Beaver* як ознаку захворювання назвав феномен міграції личинок гельмінтів тварин у людини "*larva migrans*" (мігруюча личинка) і затвердив цей термін як діагностичну одиницю [1, с. 177].

Уповільнення росту та розвитку хворих на гельмінтози собак є наслідком «відбирання» паразитами поживних речовин господаря, вітамінів, макро- та мікроелементів, у результаті чого знижується активність імунітету та виникають інфекційні захворювання [2, с. 570; 3, с. 112; 4, с. 19].

Необхідно врахувати також велику ймовірність ураження людей паразитогами-зоонозами від собак, в т. ч. токсокарозом, що разом з широким розповсюдженням гельмінтозів у м'ясоїдних додає даній тематиці досліджень значної актуальності.

Метою роботи було вивчити дані літератури щодо епізоотичної ситуації щодо збудників інвазійних захворювань собак та поширення їх в місті Ладизин Вінницької області за даними Ладизинської міської державної лікарні ветеринарної медицини.

Матеріали і методи досліджень. Для того, щоб вивчити епізоотичну ситуацію за даними Ладизинської міської державної лікарні ветеринарної медицини щодо інвазій, було відібрано проби фекалій від собак і проведено їх гельмінтоофоскопічне дослідження в умовах лабораторії кафедри паразитології та фармакології факультету ветеринарної медицини Білоцерківського НАУ.

Дослідження проб фекалій здійснювали комбінованим методом, стандартизованим Г. О. Котельниковим та В. М. Хреновим.

Результати досліджень. За ступенем ризику зараження гельмінтозами, за даними дослідників, обстежені об'єкти зовнішнього середовища розмістилися згідно рівня забруднення наступним чином: 1 місце – парки, площадки для виходу собак (9,3 %); 2 – місця зрошення стічних вод (8,0 %); 3 – тваринницькі господарства (3,7 %); 4 – ділянки геогельмінтозів (2,8 %); 5 – дитячі майданчики (1,9 %); 6 – дитячі заклади (0,86 %); 7 – пляжі (0,22 %) [5, с. 220; 6, с. 78].

За даними літератури, у Запорізькій області ґрунт найбільш забруднений яйцями токсокар (75,4 %), причому 40,8 % яєць містять життєздатні личинки збудника. Ураженість бездомних собак досягала 55 %, до прикладу, інвазованість у домашніх та службових собак коливалася в межах 1,5–9,9 % [6, с. 79].

Дослідники гуманної медицини у 2008 році зареєстрували в структурі паразитарних захворювань у Рівненській області 16 % людей, хворих на токсокароз [7, с. 90].

У місті Ладизин за даними Ладизинської міської державної лікарні ветеринарної медицини, ми виявили, що найбільш поширеними паразитогами-гельмінтозами у собак були токсокароз, трихуриоз, токскарроз, дипілідіоз, анкілостомоз та унцинаріоз. У 31,79 % (62 зі 195 досліджених) м'ясоїдних тварин були виявлені різні гельмінтози.

Токсокарозом було уражено 11 тварин (17,74 %), трихуриозом – 10 (16,13 %), токскаррозом – 9 (14,52 %), дипілідіозом – 8 (12,90 %), анкілостомозом та унцинаріозом – 7 (11,29 %), 17 тварин (27,42 %) мали мікстинвазію.

Найбільше гельмінтозів виявляли у тварин віком від 6 місяців до 1 року (24,19 %, 15 собак). Тварини, старші 2–4 років, хворіли на гельмінтозні захворювання значно рідше, ніж молоді собаки. У молодняку до 3-х місяців гельмінти зустрічалися лише у 3,23 % випадків (у 2 собак).

Аналіз отриманих даних свідчить про те, що собаки в зоні обслуговування Ладизинської міської державної лікарні ветеринарної медицини уражені гельмінтозами впродовж усього року. Проте, інвазія перебігала з наявною сезонною динамікою. Так, навесні, початку літа та наприкінці зими рівень ураження тварин був невисокий та становив 17,2–30,0 %. Упродовж осені та на початку зими спостерігалася значне збільшення рівня ураженості з піком інвазії у жовтні – 59,68 % від досліджених у жовтні собак.

На токсокароз найбільш ураженими були метиси (75 %), а за віковим параметром – цуценята віком до 6 міс. (70 %). Щодо статеві належності серед хворих на токсокароз собак було 59,68 % самиць (37 собак) та 40,32 % самців (25 собак).

Висновки. 1. Гельмінтози в умовах міста Ладизин реєструвалися у 31,79 % собак, які постійно мешкають на його території. Відмічали наступні види гельмінтів — *Toxocara canis*, *Trichuris vulpis*, *Toxascaris leonine*, *Dipylidium caninum*, *Ancylostoma caninum*, *Uncinaria stenocephala* у вигляді як моно-, так і мікстинвазій. 2.

Найсприйнятливою віковою групою були собаки від 6-місячного віку до 1 року. 3. Гельмінтозна інвазія перебігала з наявною сезонною динамікою. Найбільший рівень ураження собак було встановлено в осінній період з піком інвазії в жовтні. 4. Токсокарозом найбільш уражувалися метиси до 6-місячного віку, самиці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сорока Н.М., Дахно Ю.І. Гельмінтофауна собак центральної частини України. Науковий вісник НУБіП України. К., 2010. Вип. 151. Ч. 2. С. 176–178.
2. Особливості епізоотології гельмінтозів м'ясоїдних в умовах великих промислових міст України: зб. наук. праць Луган. нац. аграр. ун-ту. / В.С. Шеховцов та ін. Луганськ, 2003. № 31/43. Т. 2. С. 569–574.
3. Пономар С.І., Гончаренко В.П., Соловйова Л.М. Довідник з диференціювання збудників інвазійних хвороб тварин: навчальний посібник. К.: Аграрна освіта, 2010. 327 с.
4. Бахур Т.І., Антіпов А.А., Гончаренко В.П., Соловйова Л.М. Токсокароз собак і котів: навчальний посібник. Біла Церква, 2018. 54 с.
5. Пономаренко В.Я., Федорова О.В. Поширення гельмінтозів серед безпритульних собак м. Харкова. Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: збірник наукових праць ХДЗВА. Х., 2009. Вип. 19 (44). Ч. 2. Т. 1. С. 219–224.
6. Встановлення причинно-наслідкових зв'язків за прогнозування рівня захворюваності токсокарозом серед населення Запорізької області на основі санітарно-паразитологічного моніторингу: матеріали наради-семінару з актуальних питань профілактики паразитарних хвороб, спільних для людей і тварин (9–11 червня 2010 р., м. Одеса) / А. І. Севальцев та ін. К.: 2010. С. 78–80.
7. Шевченко Г.М., Симоненко В.І., Шелевицька Л.В., Дячкова З.Л. Епідеміологічна ситуація з паразитарних хвороб у Рівненській області: матеріали наради-семінару з актуальних питань профілактики паразитарних хвороб, спільних для людей і тварин (9–11 червня 2010 р., м. Одеса). К.: 2010. С. 90–92.

УДК 614.31:637.12/3:619

ЛІСКОВИЧ Р.В., магістрант

Науковий керівник – **ЛЯСОТА В.П.**, д-р. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЩОДО БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ М'ЯСА КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ НА ПОТУЖНОСТЯХ З ВИРОБНИЦТВА

Анотація. У птахівництві України найбільш активного розвитку набула галузь з виробництва м'яса бройлерів. Серед складових успіху виробництва м'яса курчат-бройлерів особливе місце посідає здатність галузі, за максимально стислі терміни, незалежно від пори року, отримувати високоякісну, біологічно цінну продукцію. Нині в країнах Євросоюзу, а також в Україні введено заборону щодо застосування кормових антибіотиків та гормональних препаратів, як стимуляторів росту тварин, в тому числі курчат-бройлерів. Продовольча безпека України зумовлена виробництвом достатньої кількості якісних, екологічно нешкідливих, повноцінних продуктів харчування тваринного походження, серед яких і продукція птахівництва. Проте, в сучасній науковій літературі вітчизняними дослідниками не достатньо описані оцінка безпечності та якості м'яса курчат-бройлерів за реалізації на агропромислових ринках, різних підприємств України.

У роботі теоретично обґрунтовано та експериментально підтверджено необхідність проведення вивчення безпечності та якості м'яса курчат-бройлерів за реалізації агропромислових ринках за загальноприйнятими методиками та розробленими запатентованими експресними методиками щодо встановлення ступеня свіжості м'яса птиці. Визначено оптимальні показники якості та безпечності продуктів забою курчат-бройлерів за органолептичними, фізико-хімічними, мікробіологічними, мікроскопічними показниками та відносною біологічною цінністю.

Ключові слова: птахівництво, курчата-бройлери, екологічність, нешкідлива продукція, безпечність, якість, продукти харчування, споживач.

Актуальність теми. Птахівництво, що ведеться на індустріальній основі, є найбільш інтенсивною галуззю тваринництва. Воно вимагає високого рівня розвитку матеріально-технічної бази, розведення лінійної гібридної птиці спеціалізованих порід, а також